Teken- en schilderpakketten voor de

Schud de Picass

Programma's om je digitale kiekjes te bewerken, zijn er inmiddels te kust en te keur. Maar jouw creatieve driften schreeuwen om méér… Jij wil ook zélf ontwerpen, gewapend met digi-potlood of e-kwast, en we zijn er haast zeker van: met één van deze pakketten weet je die driften zeker te blussen…

De programma's die we je hier voorstellen, laten zich niet zo makkelijk vergelijken, maar dat is dan ook niet onze (eerste) bedoeling. We willen je vooral enkele ontwerp-pakketten voorstellen waarin iedere e-kunstenaar zich wel kan uitleven…

Misschien heb je net die schildersezel buiten gegooid en ben je op zoek naar een 'propere' manier om die verf van je palet te krijgen? In dat geval kan een programma als Painter je zeker wel bekoren. Of vind je die kunst-schilders maar rare kwasten, en spreekt een mooi vorm-gegeven bedrijfslogo of uitnodiging je meer aan? Ook dan kom je zeker aan je trekken: van het eenvoudige Studio tekenen & ontwerpen, over het veelzijdige Xara X en CorelDraw tot een professioneel pakket als Freehand of Illustrator. Die laatste pakketten zijn overigens meesters in het bespelen van zoge-naamde vectortekeningen. Die leggen niet langer elke pixel van een afbeelding vast, maar weten zo'n afbeelding ver-nuftig te herleiden tot een reeks wiskundige formules. In plaats van bijvoorbeeld elk cirkelpuntje vast te leggen zoals bij een *bitmap*-figuur, schrijven ze enkel een formule weg met zeg maar de locatie van het middelpunt en de grootte van de straal. Het voordeel van zo'n vectorformaat? Je kan de afbeel-ding uitvergroten zonder dat gekartelde randen opduiken én… de bestandsgrootte is gewoonlijk erg bescheiden. Dat is dan weer meegenomen voor wie met zijn artistieke ontwerpen het web op wil: kleinere bestanden betekenen namelijk snellere downloads. Jawel, ook webartiesten vinden hier hun gading…

VAKTAAL

Bitmap: Een afbeelding die opgebouwd werd uit pixels (beeldpuntjes). Elke puntje bevat een waarde voor rood, groen en blauw. Deze bestanden hebben de extensie .bmp, maar ook tiff, pcx, pic en gif zijn typi-sche bitmapformaten.

Gif: Graphics Interchange Format, een gecomprimeerd formaat van afbeeldingen met maximaal 256 kleuren (zie ook het Clickx Alfabet op pagina 17).

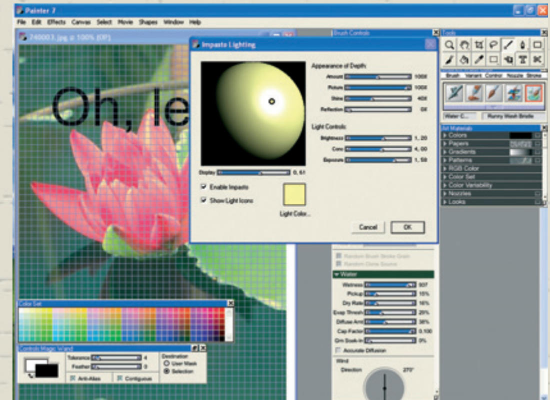
Jp(e)g: Een grafisch bestands-formaat dat vaak wordt gebruikt op het internet. Het maakt gebruik van een speciaal com-pressiemechanisme waardoor de plaatjes nóg kleiner kunnen worden gemaakt.

creatieveling o in je wakker!

Painter 7

Painter is geen programma dat je tussendoor even opstart om als zondagsschilder wat te kladden. Het pakket richt zich namelijk ongegeneerd tot de kunstenaar wiens verf nog nat op z'n palet ligt en die z'n artistieke kwaliteiten voortaan in een digitale omgeving wil ontplooien. Painter weet namelijk op een onvergelijkbare manier de 'natuurlijke media' van een schilder te simuleren. Wie goed overweg kan met de talloze instellingen van het pakket – en zeker wie een drukgevoelig digitaal tekentablet bezit – zet penseelstreken op z'n scherm met eenzelfde flair als hij op het doek zou doen. Een voorbeeld: het effect waarmee je waterverf simuleert, laat zich door maar liefst tien verschillende instellingen besturen, gaande van de natheid van de verf over de snelheid waarmee die droogt, tot de kracht en richting van de luchtstroom waarmee je over de verf blaast. Koppel dat alles aan een indrukwekkende reeks filters en effecten, en je begrijpt dat creatievelingen zich hier in hun nopjes voelen.
Meteen wordt duidelijk dat dit pakket niet in de eerste plaats als foto-bewerker is bedoeld. Daarvoor ben je beter af met bijvoorbeeld fotobewerker-bij-uitstek Adobe PhotoShop (Elements), waarvan Painter trouwens de PSD-bestanden mét behoud van lagen kan inlezen. Kortom, bewerkers kloppen beter elders aan, e-kunstenaars daarentegen vinden in Painter wél hun dada. En wie z'n kunst op het web wil zetten, kan zich verheugen in een intelligente *gif*- en *jpeg*-optimalisatie: van elke wijziging zie je onmiddellijk het resultaat in een voorbeeldvenster, jammer genoeg zonder dat je de resulterende bestandsgrootte kan aflezen. Enerzijds sta je voor een fikse leercurve, anderzijds vreet het programma processorkracht: wil je echt vlot uitpakken met Painter, dan blijkt een Pentium 4 met 512 MB RAM alvast geen overbodige luxe! Binnenkort ligt trouwens Painter 8, dat we in het volgend nummer onder de loep nemen, in de winkel.

Gevraagd: kunstenaar met oog voor detail.

CONCLUSIE

Painter is als creatief schilderpakket ongeëvenaard, alleen vergt het een flinke inspanning van zowel kunstenaar als computer.

KPT effects

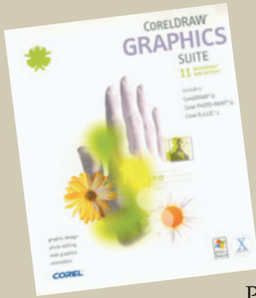
KPT staat voor Kai's Power Tools en wie al wat langer creatief bezig is met digitaal schilderwerk weet onmiddellijk hoe laat het is. Jawel, ook dit keer bevat deze nieuwe incarnatie – die net als Painter intussen in handen is van Procreate, en dus van Corel – een brede waaier aan effecten. Als vanouds laten deze KPT-effecten zich als plug-in installeren in compatibele programma's, met name in kleppers als Adobe PhotoShop, Corel PhotoPaint en Painter. Na een eenvoudige installatie bereik je die dan vanuit het Effecten-menu. Deze versie van KPT effects heeft de interface van alle effecten gelukkig wat gestroomlijnd, en je kan nu ook bepaalde instellingen vastleggen waarmee je in één klap alle interfaces aanpast.
Over welke effecten gaat het nu eigenlijk? Laten we beginnen met de brave exemplaren. Channel Surfing bijvoorbeeld, waarmee je op een geraffineerde manier scherpte en contrast kan bijregelen. Het Gradient Lab is de speeltuin bij uitstek voor wie graag met verloopkleuren experimenteert, en met Pyramid Paint tover je een afbeelding zó om in een leuk waterverfschilderij. Iets gewaagder is Fluid dat de nodige... deining aan je meesterwerk geeft, en Ink Dropper die je afbeelding op een kunstzinnige (?) wijze met inktdruppels 'besmeurt'. En met Lightning tover je een en ander in een (bliksem)flits om. Nog psychedelischer is FraxFlame waarmee je een horde fractalen je kunstwerk zo goed als onherkenbaar laat maken, Hyper Tiling dat je afbeelding in de meest waanzinnige tegelvormen omvormt en Scatter waarmee je tal van kleine partikels in allerlei vormen en kleuren over de afbeelding kan uitzaaien.

Alle bliksems... geen effect is KPT te vreemd.

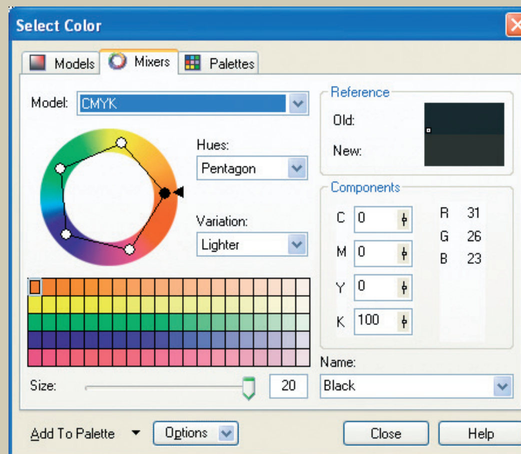
CONCLUSIE

Met KPT effects krijg je een hele schare effecten die niet altijd even nuttig zijn, maar best leuk!

CorelDRAW 11

CorelDRAW komt net als Painter uit het huis van Corel, maar daar houdt de overeenkomst ongeveer op. Painter is namelijk een bitmap-georiënteerd schilderprogramma, CorelDRAW daarentegen is een vectorieel tekenpakket. Het versienummer geeft je al een hint... CorelDRAW gaat inderdaad al een heel eindje mee. Op een zware loomheid na – althans bij het bewerken van complexere afbeeldingen – vertoont CorelDRAW echter nog niet zoveel ouderdomsverschijnselen en in deze versie is het ook erg stabiel. Het staat dus nog altijd stevig z'n mannetje en kan zowel de beginner als de professional aanspreken. Dat heeft het onder meer te danken aan een overzichtelijke interface die de gebruiker deels naar eigen wens kan aanpassen. Toch is CorelDRAW een krachtig programma, met tal van opties die zich soms diep in de menustructuur verschuilen. Het komt ook erg flexibel uit de hoek, en het grote aantal grafische import- en exportformaten is daarvoor symptomatisch. Heel wat bewerkingen en effecten laten zich ook vlot bedienen vanuit tools die je meteen een handig real time voorbeeldvenster te zien geven. CorelDRAW is altijd al een prijsbeest geweest als het op 'features' aankwam, en versie 11 doet er nog een schepje bovenop met onder meer een krachtiger kleurbeheer, een superhandige symbolenbibliotheek, een uiterst flexibele 'Roughen tool' en een interactieve tool voor slagschaduwen.

CorelDRAW kleurt je dag.

Ook wie graag met tekst werkt, zal in CorelDRAW een overtuigende partner vinden: je kan op verschillende manieren tekst importeren en alineatekst omzetten tot bewerkbare objecten met behoud van allerlei formatteringen, als spatiëring en tabs. Je kan CorelDRAW overigens ook als onderdeel van een Graphics Suite aanschaffen. In dat pakket tref je dan onder meer ook fotobewerker Corel PhotoPaint aan, en Corel R.A.V.E. 2 waarmee je in een CorelDRAW-kleedje Flash-achtige animaties in elkaar bokst.

CONCLUSIE

CorelDRAW is een erg veelzijdig, maar ietwat log tekenpakket dat ook professionele gebruikers kan aanspreken.

XARA X

Xara X mag dan niet tot de groten der aarde behoren, in al zijn kleinheid sprak dit vectoriële illustratiepakket ons best wel aan! Niet alleen springt het zuinig met je portemonnee en met schijfruimte om (minder dan 20 MB), het zet ook veruit de snelste prestaties neer van de geteste pakketten: allerlei effecten weet het pakket supersnel op het scherm af te beelden. Ook de interface van Xara X kan je gerust een verademing noemen. In tegenstelling tot de meeste andere ontwerppakketten, houdt Xara X het namelijk erg bescheiden en overzichtelijk. Niks geen overladen menu's, maar een bescheiden gereedschapskist aan de linkerkant, met telkens een bijpassende werkbalk bovenaan je werkvenster. Heel wat effecten laten zich ook snel en interactief toepassen. Neem nu de vernieuwde transparantie- of schaduwtool: je hoeft maar een object aan te klikken en met de muis leg je de gewenste transparantie vast of versleep je de schaduw naar de juiste positie. Ook de teksttool laat zich erg soepel bedienen... Xara X heeft een uitmuntende anti-aliasing aan boord zodat je gekartelde letters vermijdt, én je kan de tekst altijd blijven bewerken, ongeacht de manipulaties die je er op loslaat. Alleen jammer dat je geen tekst rond een onregelmatig object kan laten vloeien. Handig is ook de nieuwe 'name gallery': die geeft je meteen een overzicht van alle gebruikte fonts, bitmaps en kleuren, en vanuit deze galerij kan je de gewenste objecten meteen selecteren om ze verder te bewerken.

Xara X mag je bovendien een veelzijdig pakket noemen, weliswaar met een sterke sympathie voor webkunstenaars. Het programma ondersteunt natuurlijk gif, jpeg en *png*, maar is ook niet vies van vectoriële formaten als AI (Adobe Illustrator), CMX (CorelDraw) en zelfs SWF (Flash) – althans voor statische afbeeldingen. Rollovers en slices staan ook op het repertoire, inclusief de nodige html- en Javascript-codes. Een beetje jammer wel dat je de resultaten zelf in een browser moet gaan bekijken.

De toegankelijke interface van Xara X.

CONCLUSIE

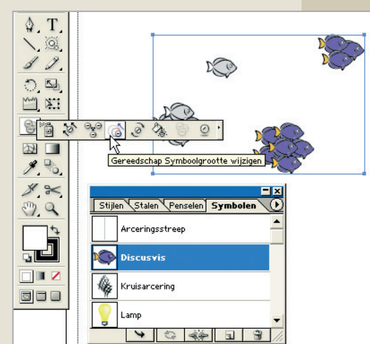
Xara X is een betaalbaar en compact illustratiepakket dat de professionele ontwerper misschien wat op zijn honger laat, maar de doorsnee gebruiker zeker kan bekoren.

Illustrator 10

Illustrator 10 heeft een naam als een klok en menig professioneel designer zal je vertellen dat je niet verder hoeft te zoeken. Klopt… als je inderdaad een professioneel bent! Voor alle andere gebruikers is dit pakket ietwat overkill én bovendien behoorlijk prijzig. Die zijn ongetwijfeld beter af met Xara X of eventueel met CorelDRAW. Het pakket komt (zoals te verwachten) met een fikse leercurve, maar wie de typische Adobe-interface al gewoon is, heeft wel een streepje voor. Van oudsher richt dit vectoriële ontwerppakket zich tot de print publishers, maar deze versie heeft ook tal van lekkers voor de webkunstenaars. Er is een overtuigende slicingtool aan boord, en je kan zelfs sjablonen ontwerpen waarin je een link legt naar een on line databank. De juiste afbeeldingen worden dan automatisch uit die databank opgehaald. Vergis je echter niet: zulke dynamische toestanden vereisen flink wat scriptkennis van de ontwerper! Ondersteuning voor het Flash-formaat hoort er natuurlijk ook bij, hoewel Adobe in dit pakket ook sterk het relatief nieuwe SVG (Scalable Vector Graphics) promoot. Naar rollovers of geanimeerde gif'jes was het jammer genoeg wel vergeefs speuren.

Aan effecten overigens geen gebrek in Illustrator: uit het menu pluk je zo craquelé, gebrandschilderd glas, fresco, spons, waterverf, basreliëf, enz… Alleen hadden we bij het instellen van die effecten graag iets meer soepelheid gezien. In minder dan geen tijd kan je de afbeelding ook op allerlei (on)mogelijke manieren vervormen, bijvoorbeeld langsheen een pad dat je zelf hebt uitgestippeld of met behulp van een net (Mesh) of via de omhulseltool (Envelope). Nieuw en bijzonder krachtig is ook de symbolenbibliotheek van Illustrator: je kan een object tot symbool bombarderen, en het zo vaak je wil op je afbeelding loslaten zonder de bestandsgrootte op te vijzelen. Bovendien kan je dankzij de nieuwe symbooltool heel snel allerlei manipulaties op je symbolen loslaten, zoals duplicaten maken, de tint of grootte aanpassen, enz…

Symbolen: handig én zuinig.

CONCLUSIE

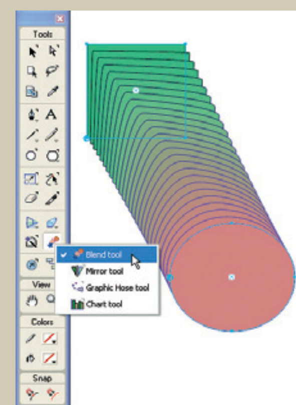
Illustrator is een uiterst krachtig ontwerpprogramma dat enkel in handen van professionele designers tot z'n volle recht komt.

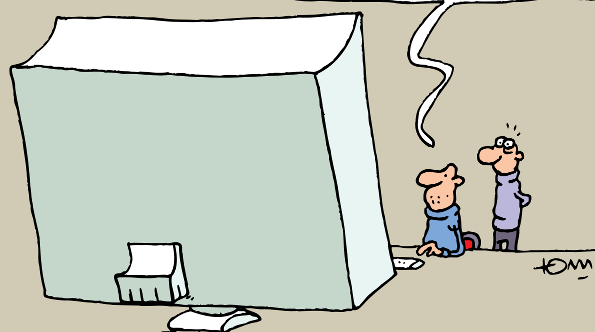
Freehand MX

Freehand MX komt regelrecht uit de stal van Macromedia, en wie de andere MX-producten een beetje kent (met name DreamWeaver, Flash en FireWorks), zal zich onmiddellijk thuisvoelen in de gelikte interface van Freehand. De interface van Freehand MX is overigens erg doordacht uitgevoerd: zo vind je hier nu een handige 'Property Inspector' – het zogenaamde objectpaneel – waarmee je alle eigenschappen van een geselecteerd object in één oogopslag kan bekijken. Maar de familiale banden houden niet op bij de interface… Freehand ondersteunt namelijk alle Macromedia-formaten, waaronder import en export van Flash (SWF), en je kan vanuit dit ontwerppakket zowel Flash als FireWorks opstarten. Net als aartsrivaal Illustrator heeft dit pakket heel wat in huis voor zowel de print- als webontwerper, en ook voor Freehand kan je processor niet snel en je geheugen niet uitgebreid genoeg zijn.

Net zoals de interface zijn ook de meeste tools heel vernuftig uitgebouwd, zodat zelfs beginners niet over een torenhoge drempel hoeven. Met enkele eenvoudige muisoperaties weet je bijvoorbeeld heel snel een cirkel in een taartstuk om te zetten, of twee verschillende objecten via een heel gebruikersvriendelijke Blend-tool in elkaar te laten smelten. Er is ook een nieuwe Extrude-tool waarmee je heel snel een object omzet in een soort 3D-weergave: je hoeft het maar met de muis te selecteren en een simpele versleep-operatie doet de rest. Freehand mag in de eerste plaats wel een vectorieel ontwerppakket zijn, het programma heeft voldoende tools in huis om de vaak steriele vectoren met bitmap-achtige effecten op te fleuren: je vindt er bijvoorbeeld een heel aantal natuurlijke penseelstreken, en voor stevige experimenten komt een tekentablet je dan goed van pas. Maar het 'omgekeerde' kan ook: via een ingebouwde tracer kan je bitmaps snel in vectoren laten omzetten.

Een supermakkelijke blendtool.

CONCLUSIE

Freehand is een krachtig ontwerppakket dat weliswaar iets toegankelijker is dan Illustrator, maar zich toch vooral op de (Macromedia-)professional richt.

VAKTAAL

Png: Portable Network Graphics. Een bestandsformaat dat speciaal voor het web ontworpen werd en flexibeler is dan het veelgebruikte gif-formaat.

Studio tekenen & ontwerpen

Hoe had je het gewild: zélf ontwerpen of laten ontwerpen?

Wat kan je van een ontwerppakket verwachten dat pakweg een tiende kost van mogols als CorelDRAW, Illustrator of Freehand? Alvast niet de geavanceerde precisietools van dergelijke pakketten. Maar wel een heel leuk, Nederlandstalig programma waarmee je ook als ultieme beginner snel aan de slag kan, en dat je op de koop toe meer opties biedt dan je wel zou vermoeden! Het pakket ziet er al van bij de opstart anders uit: er duikt namelijk een fleurig venster op dat je meteen een handig keuzemenu geeft. Niet toevallig prijkt bovenaan het geruststellende 'Gebruik een design wizard', maar wie niet zo strak bij het handje genomen wil worden, kan bijvoorbeeld ook de optie 'Maak een animatie' of 'Maak een tekening' aanklikken. Ga je voor de wizard, dan hoef je maar de stappen te volgen om snel tot een mooi resultaat te komen. Keuze genoeg overigens: van geanimeerde logo's, knoppen en banners, over allerlei brieven en etiketten, tot de meest uiteenlopende wenskaarten. Nadat je enkele gegevens hebt ingevuld, is het ontwerp klaar. Vanzelfsprekend kan je dat nog naar wens aanpassen, en daarvoor beschik je over een uitnodigende gebruikersinterface. Aan de linkerkant de ietwat klassieke gereedschapskist, met toch ook krachtige tools als schaduw, wizard rand, transparantie en overvloeien, en uiterst rechts een reeks tabbladen (zoals kleur, verloop, bibliotheek, navigator, tekst, enz...) die je bij selectie een aangepast menu geven. Er zitten trouwens ook tools bij waarmee je – weliswaar enigszins rudimentair – rollovers, slices en image-maps kan creëren!

Studio tekenen & ontwerpen bevat bovendien een aantal extra's die je in een pakket als dit niet onmiddellijk zou verwachten. Wat dacht je van een (eenvoudige) autotraceerfunctie die je bitmaps in vectoren omzet, of van de exportmogelijkheid naar onder meer geanimeerde gif en png, tot zelfs *pdf* en DXF (Autocad)?

CONCLUSIE

Studio tekenen & ontwerpen is prima geschikt voor de niet-professionele ontwerper, die zich tegelijk toch creatief wil uitleven!

VAKTAAL

Pdf: Portable Document File. Adobe ontwikkelde dit bestandsformaat. Een document in het pdf-formaat kan onder ieder besturingssysteem worden bekeken op voorwaarde dat men gebruik maakt van de gratis Adobe Acrobat Reader.

	PAINTER 7	KPT EFFECTS	CORELDRAW	XARA X	ILLUSTRATOR 10	FREEHAND MX	STUDIO TEKENEN & ONTWERPEN
Prijs	€ 308 (full) € 149 (upgrade)	€ 93	€ 373 (full) € 186 (upgrade)	€ 139 (full) € 64 (upgrade)	€ 373 (full) € 139 (upgrade)	€ 373 (full) € 92 (upgrade)	€ 40
In het Nederlands?	nee	nee	ja	nee	ja	nee	ja
Gratis proefversie?	ja	nee	ja	ja	ja	ja	nee
Producent	Corel – Procreate www.procreate.com	Corel – Procreate www.procreate.com	Corel www.corel.com	Xara www.xara.com	Adobe www.adobe.com	Macromedia www.macromedia.com	Easy Computing www.easy-computing.com
Minimale systeemvereisten	Windows 98 Pentium 200 64 MB RAM 300 MB HDD	Windows 98 Pentium 166 32 MB RAM 25 MB HDD	Windows 98 Pentium II 200 64 MB RAM (128 MB:XP) 200 MB HDD	Windows 95 486 12 MB RAM 20 MB HDD	Windows 98 Pentium II 128 MB RAM 180 MB HDD	Windows 98 Pentium 64 MB RAM 70 MB HDD	Windows 95 Pentium 233 64 MB RAM 70 MB HDD

— Toon Van Daele —